

Spot stress og gør noget

Lars Aakerlund

TekSam Årsdag 2023

“Man kan tryk tale med sin leder om stress problemer på min arbejdsplads”

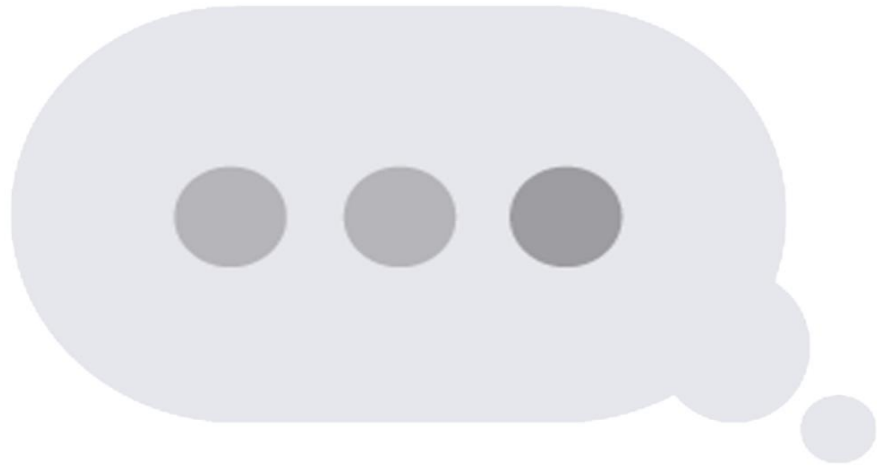
Brug af Slido forklaring fra AV-centeret

Svar muligheder:

,

I høj grad > I nogen grad > I mindre grad > Slet ikke >

Taler vi om det?

73 %

af de adspurgte medarbejdere er “mindre tilbøjelige” eller “ikke tilbøjelige overhovedet” til at kontakte deres leder, hvis de oplever symptomer på stress

(Userneeds for Danica Pension)

70 %

af medarbejdere på arbejdsmarkedet oplever at deres leder kun er lidt eller noget forberedt på at hjælpe og støtte de medarbejdere, der oplever stress

(Userneeds for Danica Pension)

Stressfremkaldende faktorer

- Utilstrækkelig indflydelse på arbejdssituation
- Uklare mål
- Manglende identifikation med arbejdet
- Usikker ansættelse
- Utilfredsstillende karrieremuligheder
- Relationelle problemer
- Uretfærdighed fra ledelsen
- Private udfordringer

1. Stress handler om svære følelser

2. Dem forsøger vi at undgå

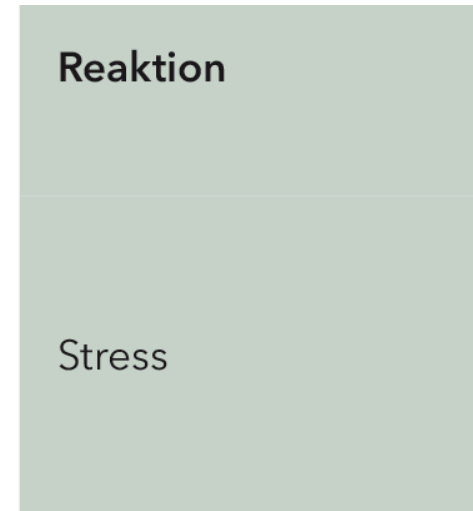
Følelse af :
Utilstrækkelighed
Vrede
Uretfærdighed
Bl.a.

**At vi føler noget, betyder
ikke at det er indbildning**

NUANCERET FORSTÅELSE AF STRESS

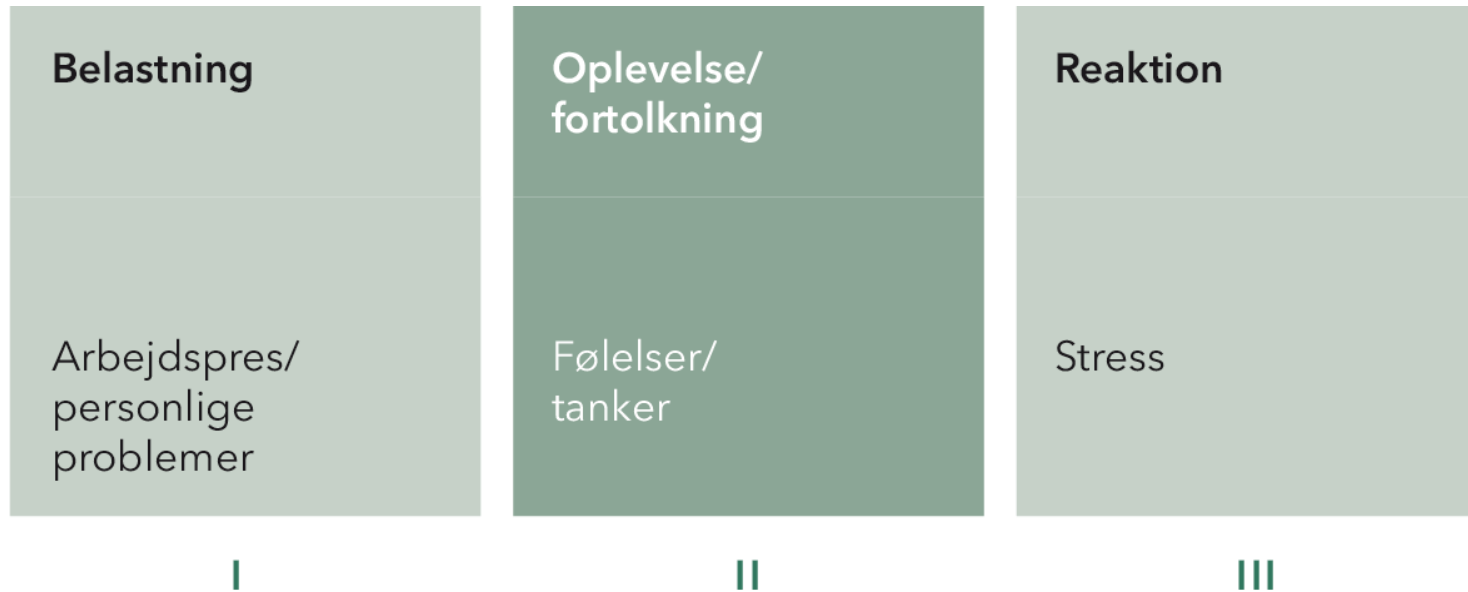
I

III

NUANCERET FORSTÅELSE AF STRESS

Professionel nysgerrighed

“På vores arbejdsplads kan man tale åbent om stress”

Brug af Slido forklaring fra AV-centeret

Svar muligheder:

I høj grad > I nogen grad > I mindre grad > Slet ikke >

**Jo mere svært noget er -
desto bedre rutiner
har vi brug for**

Helle Folden Dybdahl · Jesper Karle · Lars Aakerlund

Jeg gør det i morgen

Fra undgåelse til
stressforebyggende ledelse

PPpublishers

 PPclinic

STRESSFOREBYGGELSE I 4 TRIN

Spot det

Spørg og forstå

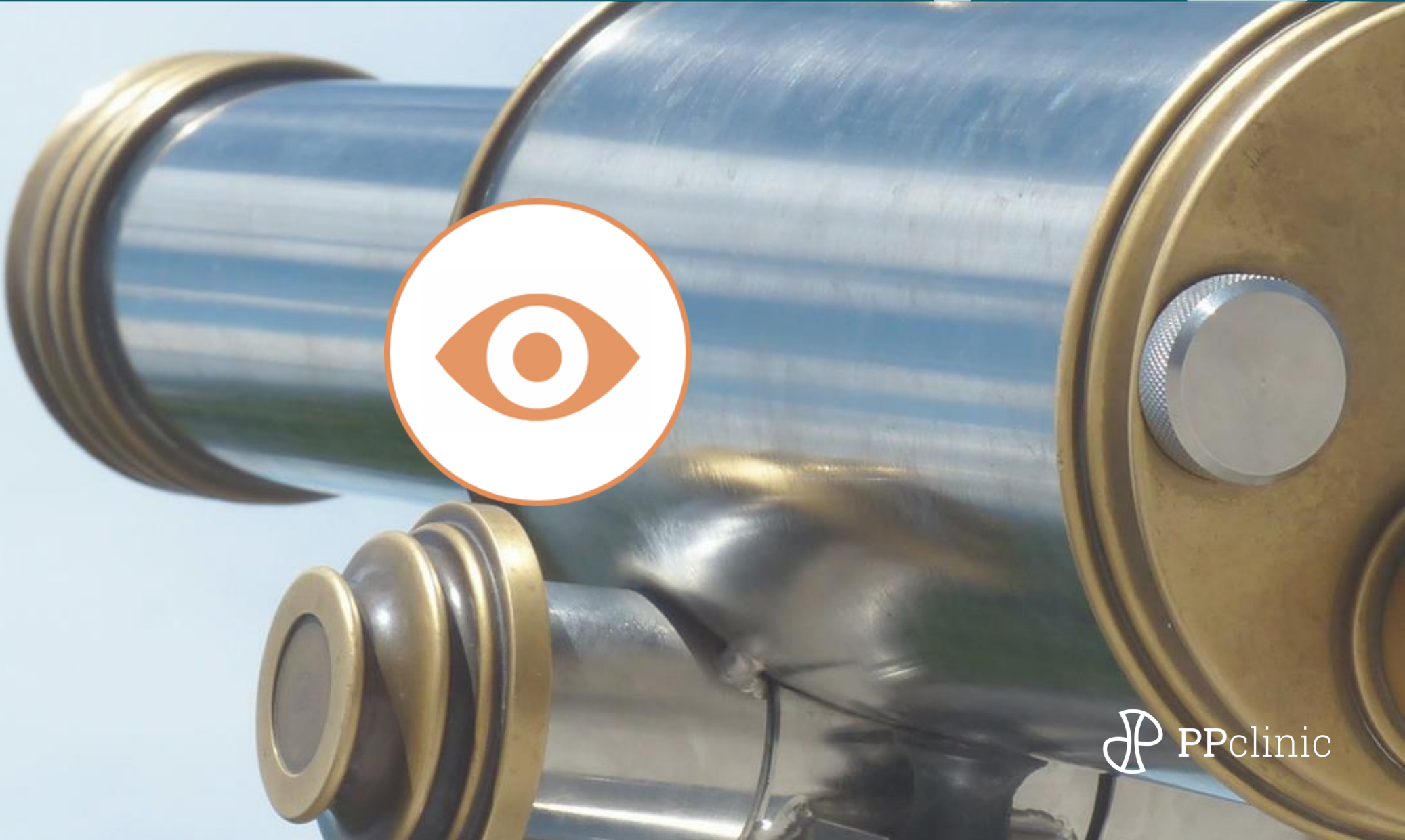

Find en løsning

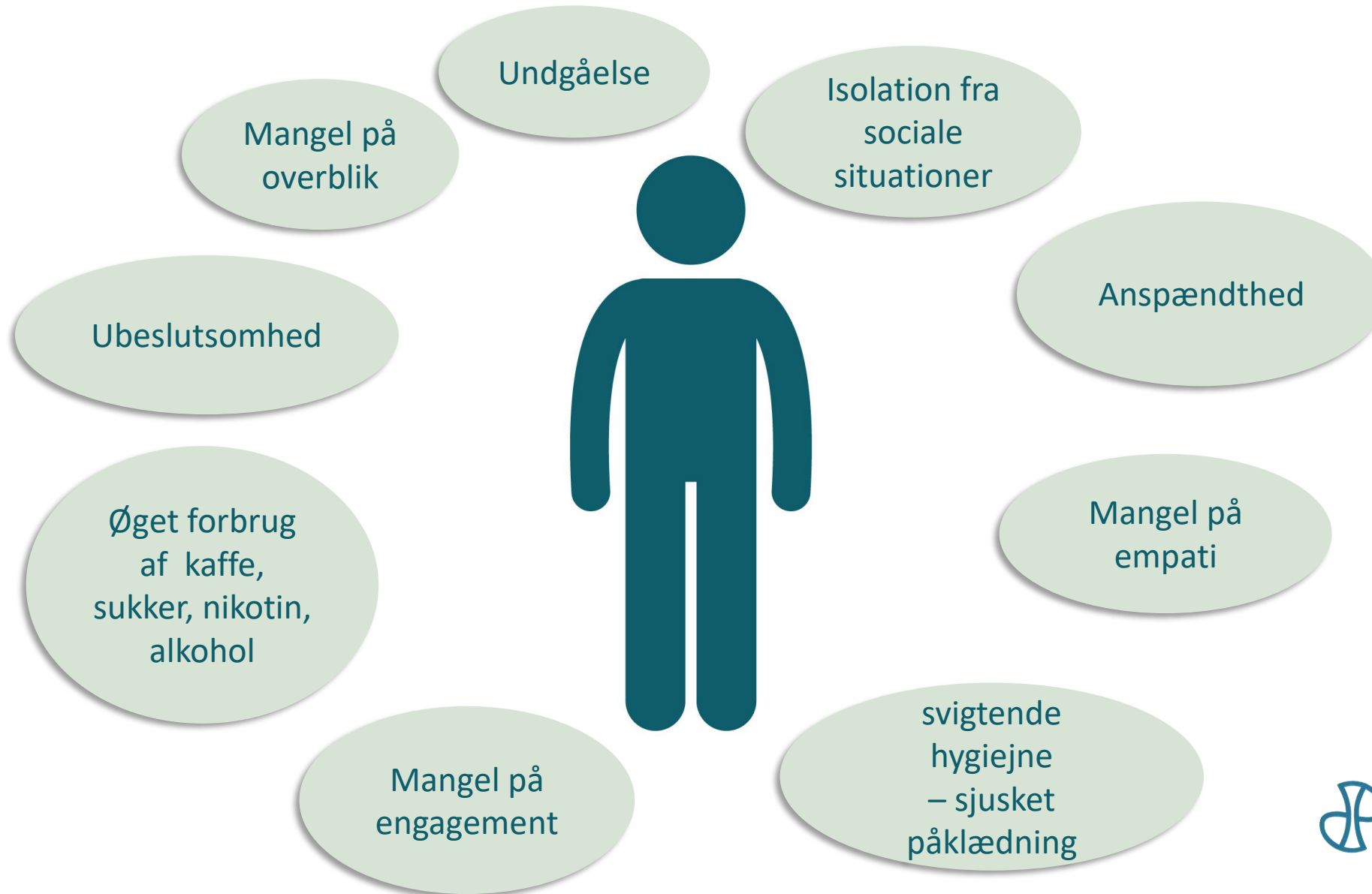

Følg op

SPOT DET

Adfærdsmæssige tegn på stress

STRESS FØRER TIL ÆNDRINGER

SE

hvis din medarbejder opfører sig anderledes

HOLD ØJE

med ændringer der varer mere end 2 uger

SYMPTOMER

FYSISK

- Øget puls
- Øget svedtendens
- Anspændthed
- Chok
- Forandret appetit
- Nedsat libido
- Etc.

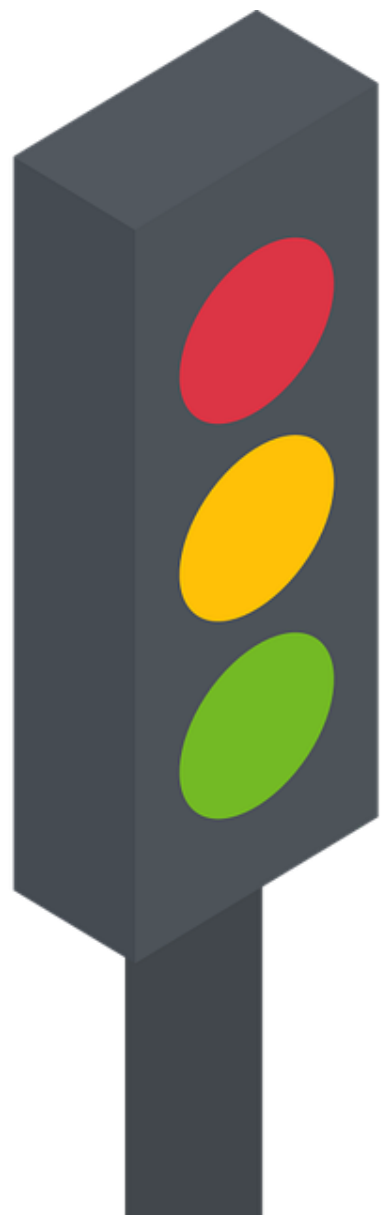
PSYKOLOGISK

- Bekymringer
- Tristhed
- Vrede
- Selvkritik
- Søvnproblemer
- Dårlig kognition
- Etc.

SOCIALT (Adfærd)

- Konflikter
- Isolation
- Apati
- Nedsat tillid
- Etc.

STOPLYS ANALYSEN

Symptomer der varer i mere end to uger
Andre har også bemærket forandringer/symptomer
Forringet arbejdsindsats
Muligvis vigtige ændringer på arbejde eller derhjemme

Symptomer, omend svage
Nogen ændring i adfærd eller humør
Ujævn arbejdsindsats
Muligvis ændringer på arbejdet eller derhjemme

God og tilfredsstillende arbejdsindsats
Sædvanlig humør og energiniveau
Nysgerrig og positiv/konstruktiv
Ingen større ændringer på arbejdet eller hjemme

Hvad er det værste du kan sige?

Ingenting

- *"En snak vil ikke ændre noget"*
- *"Det er ikke noget jeg kan blande mig i, det er privat"*
- *"Hvordan vil han reagere? Græde eller blive vred?"*
- *"Det løser sig nok af sig selv. Det er jo voksne mennesker"*
- *"Situationen er vist ikke så alvorlig, at jeg skal gøre noget her. Det er ikke en ledelsesopgave."*
- *"Jeg venter til det helt rette tidspunkt, timing er afgørende - og det er ikke lige nu"*

PROFESSIONEL NYSGERRIGHED

Professionel
nysgerrighed

Afvent og se
hvad der sker

Frustration
og irritation

Leder

Undgåelse medfører udsættelse

Forebyggelse

Mange muligheder for at gøre noget

Få muligheder for at gøre noget

- **Depression**
- **Angst**
- **Hjerte-kar-sygdomme**
- **Diabetes**
- ...

SÅDAN STARTER DU SAMTALEN

Åbn samtalen med at sætte rammen og stil **spørgsmål** til medarbejderens trivsel og/eller opgaveløsning

Fortæl medarbejderen om dine **observationer**

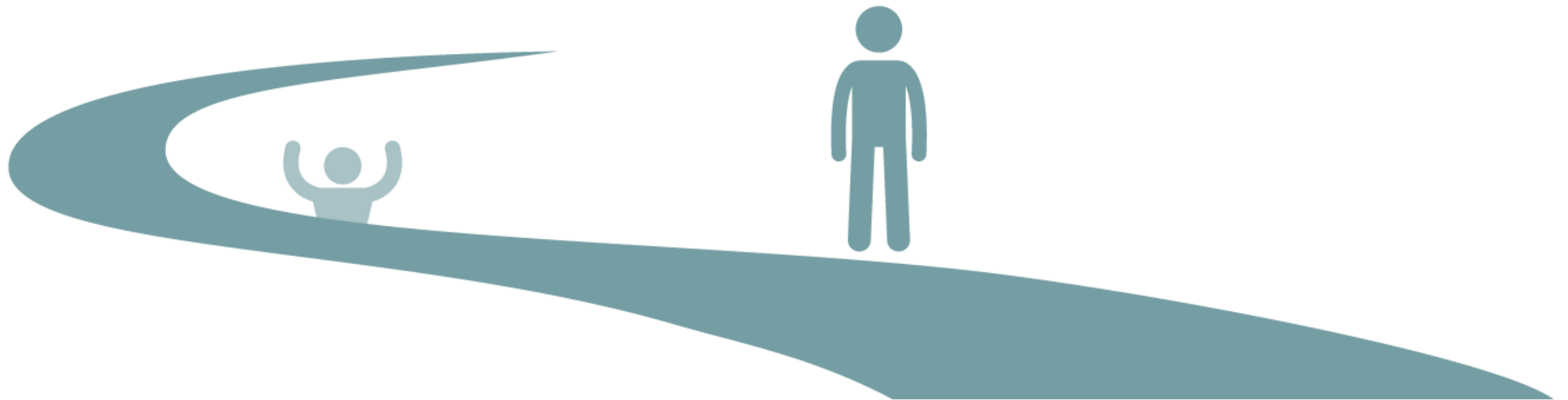
Spørg direkte ind til medarbejderens **tanker** om situationen

Vent med dine egne **konklusioner**

Prøv at forstå medarbejderens **oplevelse** af, hvad der sker

BLIV PÅ BREDDEN

FIND EN LØSNING

Følelserne er vejen til løsningerne

Den rigtige løsning kræver de rigtige spørgsmål

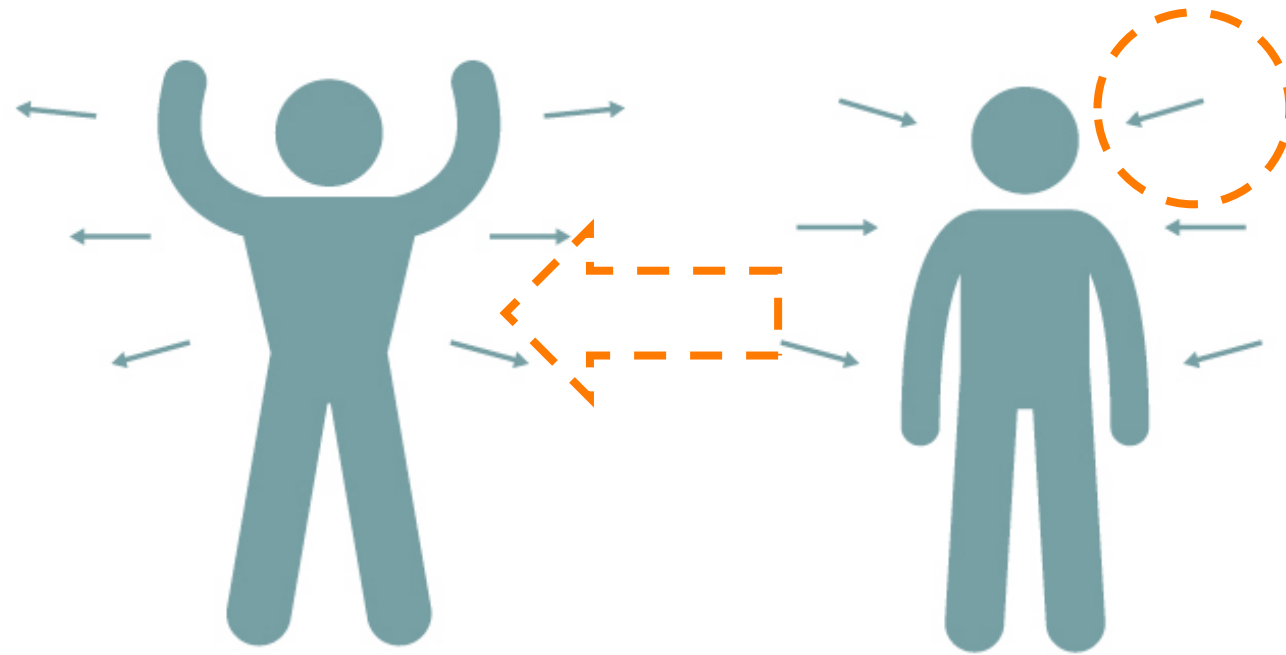
Stressfremkaldende faktorer

- Utilstrækkelig indflydelse på arbejdssituation
- Uklare mål
- Manglende identifikation med arbejdet
- Usikker ansættelse
- Utilfredsstillende karrieremuligheder
- Relationelle problemer
- Uretfærdighed fra ledelsen
- Private udfordringer

Kontrol

HVOR ER KONTROLLEN?

Intern kontrol

Ekstern kontrol

Uretfærdighed

**Fosøg at rette op,
eller anerkend det,
i det mindste**

DER ER MANGE MULIGE LØSNINGER...

1:1

møder
ugentlig

Sørg for at
medarbejder
en oplever sig
som del af et

TEAM

"Hvad kan
VI gøre?"

"Hvad kan **DU**
gøre?"

Evaluerer opgaver.
Hjælp med at
skabe et

OVERBLIK

Klar
KOMMUNIKATION
omkring mål, succes,
etc.

AFSTEM
forventninger

Andre?

FØLG OP

DERFOR SKAL DU FØLGE OP

- Der er altid brug for opfølgning
- i begyndelsen med større hyppighed end senere
- Vær opmærksom på om løsningen(erne) virker
- også på længere sigte.
- Undgå tilbagefald

Indsatsen mod stress kræver mod og metode

“På vores arbejdsplads kan man trygt tale om følelser”

Brug af Slido forklaring fra AV-centeret

Svar muligheder:

I høj grad > I nogen grad > I mindre grad > Slet ikke >

Tak for nu